

Petrem Vokem z Rožmberka pro Třeboň, Lomnici a Veselí; i zde tovaryši bývali zastoupeni dvěma staršími, jedním mistry, druhým tovaryši voleným; jiná důležitá ustanovení socialní obsahuje tento řád; druhý řád cechu hrnčířského, vydaný Vilémem z Rožmberka roku 1555, týče se zvl. mistrovského kusu a práva výpovědi. — Díl XIX. *Th. Antl.* Artikulové, jimiž se sousedé a všickni obyvatelé nynější i budoucí ve vesnici Bitozevsi nyní a na časy věčné řídití a spravovati mají; vydány Bernardem Hruškou z Března sepsáním Adama Stehlíka z Prahy z r. 1580; z připojené přísahy konšelské vysvítá, že konšelé vesniční byli zde jmenováni pánem vesnice. — *Fr. Bareš*, O živilu německém v Ml. Boleslavi od věku 15. do 19. Uvádí zajímavé faktum, že Boleslav Ml. ve svých stycích s něm. městy lužickými užívala do r. 1589 jen češtiny; obrat stal se působením Bohuslava Hasištejnského z Lobkovic, »jenž byl sice český pán, ale Němce příliš fedroval a za sebou loudil;« do vnitřní úřední správy zavedena němčina teprv v druhé polovici 17. stol. král. rychtáři a krajskými hejtmany, a za vlády cís. Františka I. opánovala veškeré úřední jednání. — *Th. Antl.* O cechovníctví v Třeboni, obsahuje pravidla cechů kovářů z r. 1563, pekařů z r. 1568, soukeníků z r. 1569 a mydlářů z r. 1578. — *B. V. Spiess*, Kterak a co Králohradečtj druhdy kšaftovali (obírá se pouze vnitřním obsahem nikoli formou testamentů z XVII. st. — *H. Gross*, Z bývalých cechů v Českém Krumlově; otiskuje řád řeznický z r. 1447; důležité jest ustanovení v příčině prohlídky dobytka dvěma ročně volenými řezníky při kolu (kutlofu) u masných krámů, kam bylo přivést každý kus před zabitím; maso o jednom tržním dnu neprodané nesmělo byti více do města přineseno; maso uhřivé smělo býti prodáváno jen s výslovným ohlášením, že jest takové. To vše přijal i Jošt z Rožmberka r. 1539 do svého řádu. — *T.* — *Jos. Smolík*, O mincovně v Budějovicích Českých; příspěvek k historii českých hor stříbrných a českého mincovnictví. — *Otokar Leminger* jedná o Pamětech Ondřeje Křivoláčka, obsahujících zápisy o splácení dluhů erckaféřských za rudy lénšaftním havěřům. — *JUDr. K. V. Adámek*, Město Skuč; uvádí několik detailů o privilegiích tržních, artykulích cechovních, organizaci správy městské a p. — *Hynek Gross*, Z bývalých cechů v Českém Krumlově; pokračování o krejčích, sladovnících, kožešnicích a obuvnicích. — *Jos. Siblík*, Příspěvky k cechovníctví z Blatenska; týče se městečka Sedlic, kterým dostalo se po řádků a cechů teprve poč. 18. st. Článek uvádí celé znění artykulů cechu řeznického, obuvnického a krejčovského; pokud se týče cechu kovářského, kolářského, bednářského, truhlářského, zámečnického, odkazuje k téměř tožným artykulům Krumlovským. *E.*

Český časopis historický. VI. (1900): *Kadlec K.*, O potřebě vydati zprávy byzanckých spisovatelů o Slovanech. — *Jos. Pekař*, K sporu o zádruhu staroslovanskou; podává cennou literaturu o věci, předmětu neřeší, ačkoli staví se rozhodně proti Kadlcovi, popíráje zejména totožnost šlechtického nedílu čes. a polského a zádruchy jihoslovanské, i starobylost zádruchy u Slovanů vůbec; článek jeví ještě stopy b. je o R. Z. — Z četných referátů buď vytčen *Kratochvílův* o Kameníckových: Zemské sněmy a sjezdy moravské I. — *T.* — VII. (1901): *Jos. Pekař*, Nová kniha o českém horním právu a českém dolování středověkém, (Zvcha, Das böhm. Bergrecht etc., viz Sborník I, str. 134 sl.). — *Th. Antl.* a *Jos. Pekař*, Kojakovice, Materiály k dějinám české vesnice. Podávají zprávy o hospodářském a právním životě této osady na panství kdys Rožmberském (první zpráva z r. 1371); zprávy o výměře pozemků a dávek, jež poddaní z nich platili, i poplatků, jež z jiného majetku (krav atd.) odváděli, o míře robot, o měnlivosti a vývoji poddanských poměrů a později výkupu z robot — lze zde sledovati od prvního data po pět století až do nové doby, kde ukázáno i k výměře kontribuce po zřízení Josefského katastru. — *Jos. Pekař*, K českým dějinám agrárním ve středověku. Obšírný referát a ostrá kritika o knize *Jasinského* (Očerki i izslédovanija po socialnoj i ekonomičeskoj istorii Čechii v srednie věka.

Tom. I, Osnovy socialnago stroja češskago naroda v epochu gospodstva obyčného prava. Jurjev 1901); vytýká spisovateli »agrární poesii«, jelikož prý právo české a slovanské podává o době staroslovanské pravý opak toho, než cò Jasinski hledí dokázati ze zásady, že rozvoj společenského a státního zřízení v českém státu dál se samostatně a ne pod působením německého práva. — *Jos. Pekař*, K dějinám stavovského státu. Referuje o spise *Frid. Teznerově*: Technik und Geist des ständisch monarchischen Staatsrechts, který »vznikl z pokusu a obranu proti F. Rachfahlovi.« Referent shledává v něm polemiku proti přenášení moderních ústavních pojmů na poměry státu stavovského a proti příliš širokým vymezením stavovského práva zákonodárného; při tom vytýká autorovi, že mu jde o nepříznivou kvalifikaci stavovství a stavovských práv; dále mu vytýká neznalost české ústavy stavovské. příslušné literatury i materiálu; protož tato práce neuspokojí historika ani právníka. E,

Věstník slovanských starožitností, vydává dr. *L. Niederle*. Sv. III. (1899). Zde seskupeny jsou referáty o spisu *Kadlcově*: Rodinný nedíl či zádruha v právu slovanském. *Vl. Levec* stojí při straně *Spevcově* uváděje, že pokud otec žije, náleží veškerý statek jemu, pak po smrti jeho, rozdělí-li se bratří, stává se každý dědic samostatným vlastníkem, zůstanou-li ale z kteréhokoli důvodu hospodářského spolu, povstává condominium k ideálním částem. *Balzer* naproti tomu celkem s *Kadlcem* souhlasí a upozorňuje na svůj článek v *Kwartalniku historycznym* 1899: O zadrudze słowiańskiej, uwagi i polemika. *Bogišič* podává velmi cenné dodatky k celé otázce. — *T.* — Svazek IV. (1900) mimo jiné přináší (str. 36) referát o knize *A. Gnirs*, Das östliche Germanien und seine Verkehrswege in der Darstellung des Ptolemaeus (1898), »stanovíci všechny cesty, které vedly od Dunaje východní Germanií k severu.« Vedle hlavních cest (obchodu s jantarem) vycházela z Usbia, z Hallštatských salin, obchodní cesta solní poříčím Vltavy do střední Moravy a jiná z Usbia přes Strevintu, Kasurgis (obě místa spadají do jižních Čech) a odtud dvojím směrem přes Nomisterion a Lupfurdon podél toku Labě k severu, jednak přes Hegetmatii, Sugidunum (které spadají do severních Čech). Referent (*N.*) nesouhlasí ve všem s lokalisací uvedených dráh. E.

Národopisný sborník českoslovanský. Sv. 6. (1900) obsahuje *Kadlcův* článek »K slovu o zádruze«, kdež autor ukazuje, že s dr. *Peiskerem*, který v IV. svazku téhož časopisu vyložil své názory o zádruze v článku »Slovo k zádruze«, rozchází se naprosto pouze v tom, že 1. s posavadními badateli zádruhu pokládá za starobýlou právní instituci, známou Slovanům od dob nepamětných, kdežto *Peisker* považuje zádruhu za výtvar pozdních poměrů. (Srov. níže *Zeitschr. für Wirtsch. und Socialgeschichte*, kde Dr. *Peisker* znovu v čl. »Die Serb. zadruga« své názory obhajuje); a 2. že pokládá někdejší šlechtickou zádruhu za totožný právní ústav s dnešní selskou zádruhou jižních Slovanů a ruských mužiků, — kdežto dr. *Peisker* myslí, že u šlechtů vůbec nelze mluvit o zádruze, nýbrž jen o šlecht. nedílnosti a že jsou to dva různé právní ústavy; a tyto své theorie zevrubně obhajuje. Srov. též »Čes. čas. hist.« a »Čas. Mat. Mor.« D.

Časopis společnosti přátel starožitností českých v Praze. Roč. VIII. *Ž. V. Nováček*, Hospodářská instrukce Jeníkovská z r. 1659. — *Ž. V. Šimák*, Turnov do válek husitských. Cenný jest tu výklad zřízení městského. Město řídilo se právem magdeburským; rada městská složena byla z 12 přísežných konšelů, kteří sedali podle vážnosti své ve čtyřech lavicích, z nichž každý úřadoval po čtyry neděle jako purkmistr, přijímal obecní peníze a řídil jednání rady. Krom rady městské byli 4 obecní konšelé; jich účel definován tu poněkud nejasně: ježto sousedé neměli kdy všimati si věcí obecních, jdouce po živnostech, měli oni obcovati seděním radním a přihlížeti potřebám městským; a předce dva z nich byli městští radní. Obnova rady i obecních děla se pravidelně v lednu Pro věci důležité svolávána celá obec. — *T.*